Bart Vannieuwenhuyse

research director TRI-VIZOR nv

De toekomst: clusteren en bundelen

Het clusteren van activiteiten en het bundelen van goederenstromen vormen de rode draad doorheen vele logistieke trajecten. Via een betere benutting van infrastructuur, transportcapaciteit en ruimte komt men tot ware duurzame logistiek. Slim omgaan met goederenstromen en transportinfrastructuur, maar ook met ruimte, is daarbij de boodschap.

EEN GEÏNTEGREERD LOGISTIEK PLAN

Het clusteren en bundelen vormde trouwens ook de leidraad van het 'Extended Gateway Vlaanderen' project dat de logistieke hotspots in Vlaanderen in het leven riep (zie ook de bijdrage van Geert Vercruysse in dit nummer). De provincie Limburg was in dit traject pionier. Limburg kwam als eerste met een geïntegreerd logistiek plan: Logistieke Poort Limburg. In dit plan werd de connectie met de Antwerpse haven verankerd. Limburg werd de Extended Gateway van (in de eerste plaats) de Gateway Antwerpen. Een samenwerkingsovereenkomst tussen het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen (GHA) en de Limburgse actoren (o.a. POM Limburg) formaliseerde deze bevoorrechte logistieke relatie. Het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA) vormde de verbindende corridor. De regio rond Lanaken ('de ALBERT-KNOOP') werd als één van de Limburgse logistieke hotspots geïdentificeerd.

Een multimodale insteek is hier een must. De verschillende transportmodaliteiten hebben elk hun sterke punten, die in een sfeer van comodaliteit gecombineerd worden. Zo komt men tot transportsystemen waarin de diverse modaliteiten een juiste plaats krijgen. Naast de inspanningen die geleverd worden ten behoeve van binnenvaart en spoorvervoer, dient daarbij ook het wegvervoer ondersteund en versterkt te worden.

Het bundelen van goederenstromen gebeurt het best op een georkestreerde manier. Zo komt men tot structurele samenwerkingsverbanden die verder gaan dan eerder toevallige groupage van goederen. Men spreekt dan van Carpooling for Cargo. De gebundelde stromen kunnen vervolgens een multimodale uitvoering krijgen.

MIXEN OP HET TERREIN

Het bundelen van goederenstromen wordt pas echt haalbaar als de goederen gegenereerd worden vanop hetzelfde platform. Daartoe moeten we onze bedrijventerreinen op een nieuwe manier gaan ontwikkelen. Er moet een mix van bedrijven samengebracht worden die complementair zijn, zowel in verticale als in horizontale zin. Verticaal betekent hier dat goederen door het ene bedrijf geproduceerd als inkomende goederen door een ander bedrijf op het bedrijventerrein worden afgenomen. Horizontale complementariteit betekent dat bedrijven op het bedrijventerrein vergelijkbare inkomende en/of uitgaande goederenstromen hebben die gemakkelijk gebundeld kunnen worden.

De dusdanig ontwikkelde bedrijventerreinen dienen deel uit te maken van een geïntegreerd clusterbeleid. In iedere onderscheiden cluster kiest de (Vlaamse) overheid voor een industrieel project met ambitie. Bovenop het ruimtelijke aspect, krijgen kennis en innovatie, marktondersteuning en branding eveneens een plaats in de clusterwerking.

DE LOGISTIEKE PLATFORMEN VAN MORGEN

Een dergelijk ontwikkeld bedrijventerrein met een ideale mix aan bedrijvigheid kan verdere synergieën realiseren via een *shared service center* voor gezamenlijke diensten zoals administratie, facilitaire functies, transportplanning, vergaderruimtes, magazijnruimte,... Een gemeenschappelijke transporthub zorgt voor een geoptimaliseerde ontvangst van inkomende vrachten en vertrek van uitgaande goederenstromen. Een intern transportsysteem (bijvoorbeeld via een transportband of *Automated Guided Vehicles* (AGVs)) zou de transporten op het bedrijventerrein grotendeels kunnen automatiseren. Een dergelijke innovatieve inrichting van bedrijventerreinen bespaart heel wat ruimte - hetgeen een hoger ruimtelijk rendement betekent.

Het spreekt voor zich dat een dergelijk innovatief bedrijventerrein niet alleen een doelgerichte en gefocuste ontwikkeling nodig heeft, maar bovenal ook een actief *park management*.

De concentratie aan complementaire, industriële activiteiten zal het bundelen van goederenstromen fel vereenvoudigen. Daardoor kunnen dergelijke bedrijventerreinen de logistieke platformen van morgen worden.

Met deze aanpak kunnen twee problematieken tegelijkertijd van antwoord gediend worden: de nieuwe bedrijventerreinen creëren meer toegevoegde waarde op de steeds schaarser wordende oppervlakte (verhoogde ruimteefficiëntie) en de bundeling van goederenstromen zorgt voor een verbeterde benutting van transportcapaciteit (verhoogde mobiliteitsefficiëntie).

